

dr hab. Wiesław Suruło, prof. AMKP

Kraków, 03.10.2023

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

Dziedzina sztuki muzyczne

Dyscyplina artystyczna — instrumentalistyka

email: wieslaw.surulo@amuz.krakow.pl

Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora pani Ningrui Liu w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne.

Recenzja przedstawionej pracy doktorskiej pani Ningrui Liu w formie dzieła artystycznego z opisem. Postępowanie prowadzone na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.).

Rozprawa przedstawiona przez panią Ningrui Liu to dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie CD oraz jego opis pod tytułem Styl chińskich XX-wiecznych kompozycji fletowych z uwzględnieniem kulturowych wpływów etnicznych. Praca została zrealizowana pod kierunkiem dr hab. Urszuli JanikLipińskiej, prof. UMFC.

Dzieło artystyczne obejmuje następujące kompozycje zawarte na płycie CD:

1. Tan Mizi „Drum and Sunset” na flet solo
2. Jin Fuzai and Le Zufeng „The Spring of Pamir” aranżacja na flet i fortepian
3. Jian Xianwei „Touring Gusu” na flet i fortepian
4. Huang Anlun „Poem for dancers” na flet i fortepian
5. Ma Youdao „Flute Concerto in d minor” wersja kompozytorska na flet i fortepian

Wykonawcy:

Ningrui Liu — flet

Ting Wang - fortepian (nr 2. 3. 4.)

Agnieszka Kopacka - fortepian (nr 5.)

Nagrania dokonano w dniach 05-22.05.2023) w Studio nagraniowym SI UMFC. Reżyser dźwięku Łukasz Niemancewicz

Zaprezentowane nagranie stoi na dobrym poziomie pod względem interpretacyjnym, wykonawczym, jak również realizacyjnym. Grę Pani Ningrui Liu cechuje dobre brzmienie instrumentu oraz przejrzysta artykulacja. Doktorantka z powodzeniem potrafi oddać brzmienie, artykulację i generalną ideę kolorystyczną fletu bambusowego. Na uwagę zasługuje także dobre

operowanie wibracją, stosowne do stylistyki prezentowanych kompozycji. Doktorantka świadomie prowadzi narrację, budując odpowiednie, przemyślane kulminacje, choć jako słuchacz oczekiwałbym większego zróżnicowania pod względem dynamiki i charakteru. Następujące po sobie kompozycje nie są zbyt zróżnicowane w charakterze, co powoduje niewielkie znużenie po wysłuchaniu zawartości całej płyty CD z powodu zbytnej jednorodności całego materiału muzycznego. Zdarzają się niewielkie ubytki brzmieniowe i artykulacyjne jak np. w kompozycji „The Spring of Pamir”, gdzie nie w pełni udało się doktorantce wyrównać nośność brzmienia i jakość artykulacji w dolnym rejestrze. Zdarzają się również fragmenty gdzie wykonawczynie ma drobne problemy intonacyjne. Szczególnie w koncercie Ma Youdano gdzie doktorantka boryka się z lekko zaniżoną intonacją w dolnym rejestrze oraz zawyżoną w trzecim w dynamice mezzoforte. Są to jednak drobne uchybienia i nie mają znaczącego wpływu na odbiór całego prezentowanego dzieła artystycznego. Na uwagę także zasługuje gra towarzyszących doktorantce pianistów: Ting Wang oraz Agnieszki Kopackiej. Szczególnie gra pani Agnieszki Kopackiej zasługuje na uznanie, "mienię tylko wstęp do części drugiej koncertu, który został wykonany z niezwykłym wysmakowaniem brzmieniowym. Gra pianistów jest precyzyjna, dopełniająca, czuła i kontynuująca myśl muzyczną solistki. Pianisci bardzo dobrze spełnili swoją rolę w realizacji muzycznej zaprezentowanego repertuaru. Pomimo drobnych, wymienionych wcześniej zastrzeżeń, można uznać całą prezentację dzieła artystycznego za udaną oraz spełniającą warunki określone w ustawie.

Część opisowa doktoratu stanowi uzupełnienie płyty CD i nosi tytuł Styl chińskich XVwiecznych kompozycji fletowych z uwzględnieniem kulturowych wpływów etnicznych. We wstępie autorka nakreśla zakres pracy, odnosi się do także problemu notacji muzycznej w tradycji chińskiej i zmian związanych z zaadaptowaniem zachodniej szkoły teorii muzyki. Nakreśla także perspektywę historyczną rozwoju zachodniej kultury w Chinach.

Pierwszy rozdział pracy skupia się na tradycyjnej chińskiej kulturze muzycznej. Autorka przybliży czytelnikowi przenikanie się tradycji muzycznych w poszczególnych regionach. Wskazuje także na ogromne zróżnicowanie i mnogość narodowości zamieszkujących poszczególne regiony Chin, które to społeczności posiadają swoją, dość dużą odrębność kulturalną. Autorka dokonała opisu i podziału na siedem kategorii muzyki tradycyjnej, całość jest zaprezentowana w sposób czytelny i zrozumiały. Jedynym mankamentem, zresztą nie tylko w tym rozdziale, jest „nawigacja” historyczna, bowiem europejski czytelnik może nieco być zdezorientowany jeśli chodzi o poszczególne nazwy dynastii, które w moim odczuciu mogłyby być uzupełnione datami panowania. W kolejnych rozdziałach ten problem już się nie pojawia, bowiem autorka określa daty panowania poszczególnych dynastii, co umożliwia czytelnikowi dobre zrozumienie kolejności zdarzeń. W tym

rozdziale zostały także opisane główne cechy i założenia chińskiej muzyki tradycyjnej. Całość została napisana z odpowiednim uporządkowaniem pojęć, jest klarowna, metodologicznie poprawna. Stanowi czytelny obraz tego, co ogólnie możemy nazwać chińską muzyką tradycyjną w kontekście różnorodności regionów, stylów oraz szkół.

Rozdział drugi, pt. Kultura Han, jest bardzo dogłębnym opisem wspomnianej kultury. Rozdział został bardzo rozbudowany i umiejętnie przeprowadza czytelnika przez meandry historii rozwoju kultury w Chinach, pokazując wieloaspektowo i wielowarstwowo kulturę Han w kontekście historycznym i jej kluczowe znaczenie dla tożsamości kulturalnej Chin. Rozdział jest niezwykle zajmujący, choć spora ilość przypisów nieco zaciemnia tekst. Wspomniane przypisy są zrealizowane poprawnie i z dużą starannością. Kolejny, trzeci rozdział pracy autorka poświęciła rozwojowi zachodniej kultury muzycznej w Chinach. W rozdziale tym został zaprezentowany szeroki kontekst historyczny. Autorka wymienia najważniejsze postaci, które przyczyniły się do zaszczepienia zachodnich zdobyczy kultury na gruncie Chin. Krótko opisuje także najważniejsze kompozycje, które powstały w różnych okresach oraz sylwetki kluczowych kompozytorów chińskich propagujących zachodnie tradycje muzyczne.

Rozdział czwarty jest najistotniejszą częścią pracy. W nim autorka szeroko przedstawia tło historyczne zaprezentowanych na płycie kompozycji. Ważną częścią tego rozdziału jest omówienie instrumentarium, ze szczególną uwagą skierowaną na instrument Pipa wraz wpływem jaki ten instrument wywarł na twórczość muzyczną i szczegółową analizą partytur. Omawiany rozdział zawiera także ogólną charakterystykę chińskiego fletu bambusowego jego historię i odmiany. W sposób czytelny autorka opisała również różnice oraz podobieństwa fletu bambusowego i współczesnego fletu Boehmowskiego. Analiza poszczególnych kompozycji została przeprowadzona właściwie. Bazując na niej doktorantka wyciągnęła właściwe wnioski dla interpretacji utworów prezentowanych jako dzieło artystyczne. Tutaj autorka zawarła także informacje o skali pentatonicznej i jej odmianach. Cała zawartość rozdziału czwartego jest zaprezentowana z dużą starannością i dbałością o detale.

W całej pracy można spotkać kilka drobnych niezręczności językowych, czy literówek, ale poza tymi drobnymi uchybieniami praca i jej zawartość merytoryczna zasługuje na uznanie. Jest swego rodzaju kompendium wiedzy niezbędnej do zrozumienia (przynajmniej w jakiejś części) kultury muzycznej Chin w kontekście kultury światowej. Szczegółowość opisów historycznych wydaje się w niektórych fragmentach zbyt duża, lecz myślę, że należy z uznaniem zauważyć starania autorki o dobre zrozumienie całości pracy, nie tylko części opisowej, ale może przede wszystkim części artystycznej. Taka szczegółowość znakomicie pomaga czytelnikowi zrozumieć ogólną charakterystykę chińskiej kultury muzycznej z jej różnorodnością form, z czego autorka wywiodła

się bardzo dobrze. Pracę kończy zakończenie, w którym doktorantka podsumowuje wyniki swoich badań jednocześnie nakreślając przestrzeń dla kolejnych badaczy.

Myślę, że przedłożona praca jest wartościowa w kontekście rozwoju wykonawstwa instrumentalnego. Jest zbiorem najbardziej istotnych i niezbędnych informacji do zrozumienia fenomenu muzyki chińskiej, mam tu szczególnie na myśli nową muzykę, która jest odzwierciedleniem wpływu kultury światowej na kulturę muzyczną Chin.

Konkluzja.

Praca doktorska w postaci dzieła artystycznego i jego opisu, przygotowana i przedstawiona przez panią Ningrui Liu stanowi oryginalne dokonanie artystyczne oraz wykazuje odpowiednią wiedzę teoretyczną i umiejętności w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka i spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.)

A handwritten signature in black ink, reading "Wiesław Skowron". The signature is written in a cursive, flowing style with some stylized flourishes.